

Un LIFE per a un estany

El projecte Life Natura Restauració dels ambients aquàtics de Porqueres i Banyoles

Una zona lacustre de gran valor

L'estany de Banyoles, amb tot el conjunt d'estanyols i brolladors que l'envolten, constitueix el sistema lacustre càrstic més important de Catalunya.

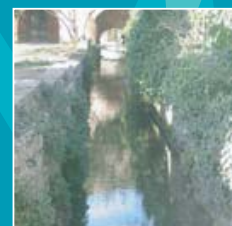
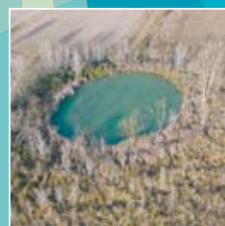

El sistema s'alimenta d'aigua subterrània procedent de l'Alta Garrotxa i acull una gran varietat de fauna i flora pròpia de zones humides.

Pels seus valors ecològics i paisatgístics, la zona gaudeix de diversos reconeixements nacionals i internacionals:

- Espai d'Interès Natural - PEIN
- Jardí Històric d'Interès Nacional
- Zona Humida d'Importància Internacional (Ramsar)
- Xarxa Natura 2000

El projecte Life Natura

El projecte Life Natura és un instrument de suport als programes de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari, instaurat per la Unió Europea l'any 1992.

El projecte Life de l'Estany

Títol: Restauració dels ambients aquàtics de Porqueres i Banyoles.

Objectiu: Recuperar i incrementar les zones humides de l'entorn de l'Estany i fer compatible la seva protecció amb l'ús públic.

Institucions implicades:

Departament de Medi Ambient i Habitatge

Durada: d'1 de novembre de 2003 a 30 d'abril de 2007

Aportacions econòmiques:

Pressupost inicial: 864.544 €

El 50% d'aquest pressupost es finançava amb fons europeus

Despesa final: 1.023.042,60 €

(La Fundació Territori i Paisatge va duplicar la seva aportació per a la compra de finques)

Superfície d'actuació: 408,7 ha.

Desenvolupar el projecte

El projecte Life de l'Estany ha portat a terme accions per recuperar hàbitats i espècies de gran valor, i per contrarestar i regular allò que representava una amenaça per a l'ecosistema.

Principals amenaces:

- Hiperfreqüentació
- Excés d'activitats esportives o recreatives
- Introducció d'espècies forànies
- Infraestructures i urbanització
- Enjardinament de l'entorn
- Artificialització de recs i rieres
- Dessecació de zones humides

El projecte s'ha desplegat en 26 accions resumides en:

- Creació d'un òrgan de gestió intermunicipal de Porqueres i Banyoles: el Consorci de l'Estany
- Adquisició de terrenys d'alt valor ecològic
- Recuperació de zones humides antigament assecades
- Manteniment de la vegetació i eliminació d'espècies exòtiques
- Millora de la xarxa d'itineraris a peu
- Ordenació i gestió de l'espai
- Inversió en infraestructures i serveis
- Estudis tècnics i revisió d'ordenances
- Desenvolupament d'instruments jurídics de regulació dels usos
- Sensibilització ciutadana i divulgació

Terrenys per a la recuperació d'hàbitats lacustres

S'han adquirit un total de 21,98 hectàrees de terreny
Despesa total: 395.830,49€

Característiques de les finques:

- Properes a l'Estany
- Idònies per a la restauració de zones humides
- Terreny planer i en forma de cubeta suau
- Proximitat de deus subterrànies
- Cost adequat

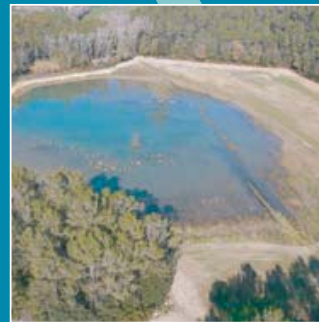

Noves llacunes

S'han creat 5 llacunes temporànies d'inundabilitat variable i poca fondària que s'alimenten d'aigua subterrània provinent de deus i pous artesians.

Llacuna dels Amaradors

Llacuna de l'Artiga

Llacuna de l'Aulina

Llacuna d'en Margarit i bassa de la Deu de can Morgat

Superfície total inundable: 10 ha.
Fondària mitjana: entre 30 i 50 cm.
Fondària màxima: entre 1,5 i 2 m.

Aquestes llacunes són òptimes per a la flora i la fauna de zones humides, especialment d'aigües poc profundes. Durant el primer any ja s'hi han observat – i en alguns casos hi han criat – amfibis, ocells aquàtics, cabirols i, fins i tot, la llúdriga.

Xarxet

Llúdriga

Camallarga

Corriol petit

Cabusset

Espiadimonis

Protegir els hàbitats, la flora i la fauna

A la zona d'actuació del projecte hi ha diversos hàbitats d'interès, la majoria catalogats com a prioritaris per a la seva conservació, segons la normativa europea.

Alzinars

Bosc de ribera

Prats humits mediterranis

Canyissars amb mansega

Vegetació submergida

Vegetació flotant

Jonqueres

També s'hi troba una gran diversitat faunística, amb un bon nombre d'espècies protegides, tant per la legislació nacional com per l'europea. Quinze d'aquestes espècies estan citades a la Directiva Hàbitats de la Unió Europea i vint-i-vuit més a la Directiva Aus.

Tortuga d'estany

Reineta

Triops

Blauet

Graelsia

Tota aquesta diversitat d'hàbitats i d'espècies de flora i fauna autòctones, d'elevat interès per a la conservació, ha estat objecte de diferents accions de millora.

Naturalització i restauració d'àrees alterades i degradades

Control d'espècies exòtiques invasores

Plantació d'espècies autòctones

Habilitació de passos de fauna

Moure's enmig de la natura

Per fer compatible la protecció dels hàbitats amb la descoberta de la zona, s'han desplegat un seguit d'accions que ordenen l'espai i faciliten la circulació i la informació dels vianants sense risc de malmetre l'entorn:

- Col·locació de palanques litorals i passarel·les de fusta
- Creació de miradors i punts d'observació
- Instal·lació de tanques de delimitació
- Creació i senyalització d'itineraris per a vianants
- Arranjament de camins i fonts

Sensibilitzar per a protegir

Per tal de donar a conèixer tant els valors naturals de la zona com les accions del projecte Life, s'han organitzat diverses activitats com visites guiades, xerrades, seminaris o rutes familiars i s'han creat diferents materials divulgatius i educatius:

- Pòsters i fullets informatius
- Pàgina web
- Contes infantils
- Vídeo
- Unitats didàctiques

En resum...

